

Beszámoló a Dombóvári Értéktár Bizottság 2023. évi munkájáról

2023. 01. 22-én a Magyar Kultúra Napja program keretében a Dombóvári Művelődési Házban nyílt az „Egy délután megkedveltem Dombóvárt, végre otthon éreztem magamat benne” – című az Illés-Illyés családot bemutató hely- és családtörténeti kiállítás.

A galéria központi részére került az Illyés Gyula író, költő, hírlapszerkesztő, műfordító életrajzát, munkásságát bemutató molinó, a családfakutatás alapján összeállított családfa, és az 50 éves aranylakodalmát ünneplő Illés János és Csimá Anna teljes (49 fős) rokonságát bemutató nagyméretű fotó - magyarázó szöveggel. Simon Károly helyi pedagógus, helytörténész kutatásait (az Illés-Illyés családdal kapcsolatos kézírások és publikációk), továbbá a családi iratokat (születési-, anyakönyvi-, házassági kivonatok), fotókat, Illés Endre rajzait beszkeneltük és digitális televízión a kiállítás részeként videó és fotóformátumban kivetítettük. Szkennelt dokumentumok: Illés Endre rajzai 25 db, Illés Gyula leszármazottól családi iratok 48 db, fotók 95 db, Simon Károly kézírás, publikáció 84 db. A kiállítás összeállításában több értéktári tag is részt vett: Takács Istvánné, Balipap Zsuzsa, Kerényi Zsolt, Müller Ádám.

A Szigeterdőben 50 éve került felállításra a Kossuth-szoborcsoport. Erre emlékezve a Dombóvári Illyés Gyula Gimnáziummal, a Földi István Könyvtárral és a Dombóvári Székely Körrel közösen emlékműsort, helytörténeti sétát szerveztünk. Az idézetekkel, versekkel, énekkel tarkított ünnepi program során az első felelős, független kormány tagjainak munkássága, életútja, a szoborcsoport története is bemutatásra került. A helytörténeti sétát Takács Istvánné tartotta, a szervezésben Balipap Zsuzsa működött közre (május 20.).

50 éve adták át Gunaras-gyógyfürdőt. Az önkormányzattal, a Dombóvári Kulturális Szolgáltató Központtal, helyi vállalkozók bevonásával közös programsorozattal emlékeztünk e jeles eseményre. A programsorozat nyitó napjának része volt a fürdő történetét bemutató fotókiállítás megnyitása, az ahhoz kapcsolódó beszélgetés Orbán János építésszel (május 20.). Ezt megelőzően több alkalommal történt egyeztetés a témában, melyen Tilinger Sándor fotós, Barta Ferenc fotós-videós, az értéktár részéről Bán Emma, Erky-Nagy Tibor és Müller Ádám vettek részt. Az anyaggyűjtés során (fotók és írott források) felmerült egy Gunaras történetét bemutató könyv kiadásának gondolata is, amelynek összeállítását elkezdte Erky-Nagy Tibor tipográfus.

150 éve nyitották meg a Dombóvár-Bátaszék vasútvonalat. Ebből az alkalomból Dombóvár-Alsó állomáson emléktábla avatóra, ünnepi műsorra gyűltek össze az érdeklődők. A műsor szervezésében, lebonyolításában – amely a MÁV-val és a városszépítőkkal közösen történt – az értéktár részéről Takács Istvánné, Erky-Nagy Tibor, Kerényi Zsolt, Balipap Zsuzsa és Müller Ádám vettek részt (július 22.).

„60 éves Kertvárosunk” – címmel emléktábla ünnepélyes átadására került sor a kertvárosi játszótéren. Az átadón Takács Istvánné helytörténész tartott ünnepi beszédet, a szervezésben részt vett Müller Ádám elnök (augusztus 20.).

A Dombóvári Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében Dr. Szenyéri Zoltán „Háromszáz esztendő Dombóváron és környékén - A német nemzetiségű lakosság létszám-változásai a XVIII. század elejétől a XXI. század elejéig” – című könyv bemutatóját tartották a Földi István Könyvtárban (december 7.). A könyv tipográfusa Erky-Nagy Tibor helytörténeti kutató, értéktári tag volt.

Kaposparti szomorúfűz lombjai, zúgástokat nem fogom már hallani... – Szepessy László verses antológiájára került sor a Földi István Könyvtárban (december 12.). Müller Ádám (szerkesztő) minden értéktári tagnak ajándékozott a kötetből, a Kovács Rózsa által írt Szepessy László életrajzi füzetet kiegészítve.

Gábor Sándor mesterszakács-, cukrász az értéktári tagoknak bemutatta Bihari Zoltán-Vojtek Éva: Magyarország cukrászati értékei című könyvét, melyben Rákóczi János munkássága és a Rákóczi-túrós, valamint a Magyar Rapszódia desszertcsalád bemutatása is helyet kapott. (A kötetben városunk egyedülállóan két értékkel is szerepel. Gábor Sándor az értéktár és a könyvtár részére ajándékozott az országosan megjelent könyvből 1-1 példányt (december 14.).

Nagy érdeklődés mellett tartották a Földi István Könyvtárban Kapinya Mária: Dáró dombi történetek című könyvének bemutatóját (december 20.) A „Dombóvár-Szőlőhegy” – című, a településrész történetét bemutató honlapot, a megjelent könyvet Harangozó Éva helytörténeti kutató, értéktári tag szerkesztette.

Folytatódott a Zircher György vállalkozó és a leszármazottak által a helytörténeti gyűjteménynek adományozott Koncz András (1903-1975) fényképész hagyatékának egy részét képező üvegnegatívok feldolgozása a helytörténeti gyűjteményben dolgozó kulturális közfoglalkoztatottak bevonásával. Az év folyamán a feldolgozásban elértük a 6000 darabszámot. További tematizálást, válogatást követően az önkormányzattal közösen 2024. január végétől megkezdjük a fotóknak és a tájékoztató táblázatoknak a város honlapjára (értéktár menüpont alatt) történő feltöltését. Ezáltal a helytörténet, családtörténet iránt érdeklődő kutatók, magánszemélyek jelentős vizuális és hozzá tartozó információs anyaghoz (1938-1943) juthatnak hozzá. Az érdeklődők, kutatók és az értéktár közötti kapcsolatfelvétel, illetve a remélhetőleg bővülő információátadás-, áramlás céljából külön e-mail címet hozunk létre.

A Dombóvári Értéktár Bizottság 2023-ban egy alkalommal, december 14-én ülésezett a művelődési házban. Az ülésen 4 napirendi pont szerepelt, egy javaslatról, értékről döntött a bizottság. *Tieger Endre lovassport területén elért kiemelkedő eredményei (1/2023/12/14)* sorszámmal, 7 fő részvételével, egyhangú szavazat mellett került be a helyi értéktárba. Az elnök a döntést követően a felterjesztést, a jegyzőkönyvi kivonatot elküldte a vármegyei értéktár részére, bízva abban, hogy Tieger Endre kiemelkedő eredménye(i) a vármegyei értéktárat gazdagítják a közeljövőben.

Tisztelettel kérem az Értéktár Bizottság 2023. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadását.

Dombóvár, 2024. 01. 03.

Müller Ádám
elnök